

LEIDRAAD OPVANG EN EVALUATIE SUÏCIDALITEIT (LOES)

ALGEMEEN - BIJ WIE EN WANNEER SUÏCIDALE IDEATIE BEVRAGEN?

DEEL 1 - BASISBEVRAGING SUÏCIDALITEIT

DEEL 2 - VERDERE VERKENNING SUÏCIDALITEIT

© 1 september 2021 - Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie (VLESP)

In opdracht en met de steun van de Vlaamse Overheid, in het kader van het Vlaams Actieplan Suïcidepreventie.

Auteurs: Bart Witvrouwen, Mercedes Wolters, Nikita Vancayseele, Lies Pittoors, Gwendolyn Portzky. Met uitdrukkelijke dank aan de klankbordgroepen en andere betrokkenen.

Een digitale versie van LOES is beschikbaar op www.zelfmoord1813.be/loes

Algemeen – Bij wie en wanneer suïcidale ideatie bevragen:

1. BIJ HET OPVANGEN VAN WAARSCHUWINGSSIGNALLEN

2. BIJ IEMAND WAAR GEKENDE RISICOFACTOREN AANWEZIG ZIJN

- Demografisch: man, alleenstaand, gescheiden, werkloos, immigrant
- Psychiatrisch: depressie, verslaving, borderline persoonlijkheidsstoornis, ...
- Biologisch / genetisch: stemmingsstoornissen in de familie, trauma's, impulsief temperament, chronische somatische aandoening, ...
- Voorgeschiedenis suïcidepogingen
- ...

3. BIJ IEMAND DIE VEEL BESCHERMENDE FACTOREN VERLOREN HEEFT

4. BIJ TRANSFERMOMENTEN

5. BIJ IEMAND DIE OP KORTE TIJD 3 OF MEER VERANDERINGEN DOORMAAKTE

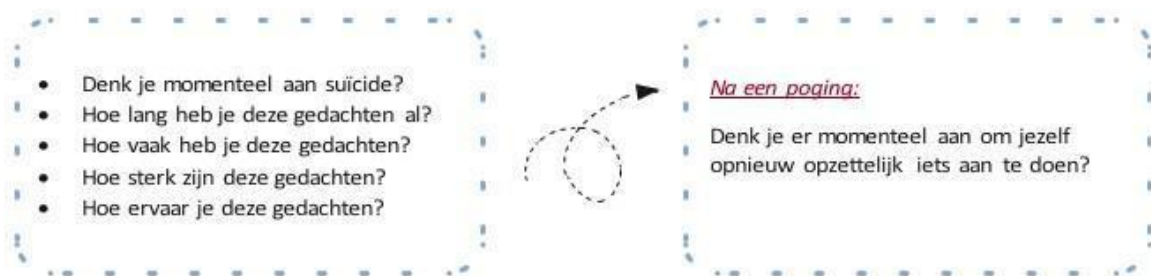

Deel 1 – Basisbevraging suïcidaliteit

1. HUIDIGE POGING (STARTPUNT IN GEVAL VAN EEN POGING)

- Poging onderbroken door derden?
- Gebruikte methode?
- Ernst van het lichamelijk letsel?

2. AANWEZIGHEID ZELFMOORDGEDACHTEN (STARTPUNT BIJ IDEATIE)

3. CONCRETE PLANNEN

- Heb je op dit moment (opnieuw) concrete plannen om zelfmoord te plegen?
of Heb je een concreet plan hoe je zelfmoord zou plegen?
- Welke methoden heb je overwogen? of Welke methoden overweeg je?
- Heb je al veel voorbereidingen getroffen?
- Hoeveel haast heb je om je plannen uit te voeren?

4. POGING VERLEDEN

5. ZELFDESTRUCTIEF GEDRAG

Ben je soms bang om de controle over jezelf te verliezen?

Onderneem je wel eens activiteiten die mogelijk een levensbedreigend risico inhouden?

Heb je jezelf meermaals opzettelijk pijn gedaan of verwond? Bijvoorbeeld door jezelf te krassen of een andere manier?

JA

- Kan je je herinneren wanneer je dit voor het laatst gedaan hebt?

6. MEDICATIE

- Welke medicatie neem je op dit moment?

7. INSCHATTING EMOTIES

- Kan je mij vertellen hoe je je nu voelt? (positieve en negatieve gevoelens)
- Heb je soms het gevoel dat je helemaal vast zit, dat je geen uitweg meer hebt?

8. SOCIAAL NETWERK EN STEUN

- Heb je het gevoel dat er mensen zijn die om je geven? Wie zijn dit dan?
- Met wie kan je praten over dingen die je echt dwarszitten? Op wie kan je rekenen?

9. MATE VAN HOPELOOSHEID

- Hoe zie je de toekomst tegemoet?
- Wat denk je dat er nu zal gebeuren? Zie je mogelijkheden die je nu kunnen helpen om je beter te voelen?

10. BEREIDHEID TOT VERDERE BEGELEIDING

- Personen in jouw situatie worden best verder ondersteund. Vind je het oké om een gesprek te hebben met (*naam volgende zorgverstrekker*) om een beter zicht te krijgen op je moeilijkheden en hoe we jou daarbij kunnen helpen?

Deel 2 - Verdere verkenning suïcidaliteit

1. VERDERE BEVRAGING POGING (IN GEVAL VAN POGING)

- Was er iemand in de buurt toen je probeerde jezelf iets aan te doen? (bijvoorbeeld in dezelfde kamer of aan de telefoon)
- Op welk tijdstip heb je het gedaan? Verwachtte je iemand? Zou er iemand kort erna binnen komen? Wist je dat je lang de tijd had vooraleer iemand binnen zou komen? Of heb je niet over die mogelijkheid gedacht?
- Heb je iets gedaan om te voorkomen dat men je zou vinden? (bijvoorbeeld de telefoon uitgeschakeld of briefje op de deur)
- Heb je nadat je jezelf had verwond of vergiftigd nog naar iemand gebeld om te zeggen wat je had gedaan?
- Heb je nog dingen gedaan zoals rekeningen betaald, afscheid genomen of een testament gemaakt toen je besloten had jezelf te vergiftigen of te verwonden?
- Had je veel voorbereidingen getroffen? Had je er lang aan gewerkt door bijvoorbeeld lange tijd pillen te sparen?
- Had je één of meer afscheidsbrieven geschreven?
 - > zo JA: Aan wie?
 - > zo NEE: Had je er aan gedacht één te schrijven?
- Had je in het afgelopen jaar tegen burens, vrienden en/of familie, impliciet of expliciet, gezegd dat je jezelf iets zou aandoen?
- Welke gevoelens had je tegenover leven en dood? Had je sterker het gevoel te willen leven, dan te willen sterven? Of kon het je niet schelen of je zou leven of sterven?

2. AANWEZIGHEID SUÏCIDEGEDACHTEN EN -PLANNEN

Nogmaals bevragen als er tijd (>24u) zit tussen deel 1 en deel 2, niet indien deze samen afgenomen worden.
Herhaling vragen deel 1:

- Denk je momenteel (opnieuw) aan suïcide?
- Hoe lang heb je deze gedachten al?
- Hoe vaak heb je deze gedachten?
- Hoe sterk zijn die gedachten?
- Hoe ervaar je deze gedachten?
- Heb je concrete plannen gemaakt om zelfmoord te plegen?
 - of Heb je concreet gepland hoe je zelfmoord zou plegen?
- Welke methoden heb je overwogen? Welke methoden overweeg je?
- Heb je al veel voorbereidingen getroffen?
- Hoeveel haast heb je om je plannen uit te voeren?

Wat zorgt ervoor dat je zelfmoordgedachten opkomen?

3. VOORAFGAANDE PROBLEMEN

- Kan je mij wat vertellen over problemen, onaangename ervaringen of negatieve zaken die je hebt meegemaakt?
- Wanneer is dit probleem begonnen?

4. MOTIEVEN SUÏCIDALITEIT

- Stel dat je dood zou zijn, wat zou je dan bereiken?

5. AMBIVALENTIE

- Houdt er jou op dit moment iets tegen om (opnieuw) zelfmoord te (proberen) plegen?
- Hoe schat je de gevolgen in voor anderen indien je zou overlijden door zelfmoord?

6. COPING

- Hoe heb je het tot nu toe volgehouden?

Na een poging : (enkel onderstaande vraag)

Ik wil het nu even niet hebben over wat er is gebeurd, maar over hoe jij in het algemeen met problemen omgaat. Wat doe je wanneer je je zorgen maakt of van streek bent?

7. TOEKOMST

- Zijn er positieve zaken in de nabije toekomst die jouw suïcidaliteit kunnen beïnvloeden?
- Zijn er negatieve zaken in de nabije toekomst die jouw suïcidaliteit kunnen beïnvloeden?

8. GEBRUIK ALCOHOL EN DRUGS

- Heb je tijdens de afgelopen 3 maanden alcohol gedronken?
- Heb je tijdens de afgelopen 3 maanden drugs gebruikt?
- Heb je tijdens de afgelopen 3 maanden medicatie gebruikt in een hogere dosis dan voorgeschreven door je dokter?

> Bij één of meer 'JA'-antwoorden op vraag 1 tem 3: ga naar vraag 4.

> Bij 'NEE' op ALLE voorgaande vragen: ga naar volgend item.

- Heb je ooit een verkeersongeval gehad doordat je alcohol, drugs of medicatie had gebruikt?
- Heb je soms alcohol, drugs of medicatie gebruikt om je te ontspannen, om je beter te voelen over jezelf of om ergens bij te horen?
- Drink je soms alcohol of gebruik je soms drugs of medicatie in je eentje, als je alleen bent?
- Vergeet je soms dingen die je hebt gedaan als je alcohol, drugs of medicatie gebruikt hebt?
- Zeggen je vrienden of familie soms dat je moet minderen/stoppen met alcohol, drugs of medicatie te gebruiken?

9. BEHANDELGESCHIEDENIS

- Heb je in het verleden al dezelfde of andere psychische problemen meegemaakt? Heb je voor die problemen hulp gezocht en gekregen? Wie heeft je toen geholpen? Wat vond je daarvan?
- Is er een psychiatrische diagnose vastgesteld?

10. ZORGBEHOEFTE AANGEGEVEN DOOR PERSOON

- Wat denk je dat je zelf kan doen aan je problemen?
- Hoe kan je geholpen worden?
- Wat denk je dat wij kunnen doen om jou te helpen?
- Wat zou jou kunnen helpen om de komende uren/dagen door te komen?

11. ZORGTRAJECT

- Welk zorgtraject wordt opgestart na aanmelding? (geen behandeling, ambulant en/of residentieel)